

19.5.2022

Hyvinvointialueiden varautuminen valmistellaan yhteistyössä

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimialojen yhteistyöllä varmistetaan hyvinvointialueiden ja niitä kokoavien yhteistyöalueiden varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Kansallisiin riskeihin varautuminen ja niihin vastaaminen edellyttävät yhdenmukaisia käytäntöjä molemmilla toimialoilla sekä paikallisen, alueellisen ja kansallisen tason saumatonta yhteistyötä. Kansallisten ja alueellisten riskien lisäksi on huomioitava, että toimialoihin voi kohdistua spesifisiä riskejä, joilla on laajoja vaikutuksia väestöön ja yhteiskunnan eri toimialoille. Käynnissä olevan koronapandemian aikana on tehty laajasti hyvää yhteistyötä ja saatu kokemuksia yhteistyön merkityksestä käytännössä.

Toimialojen yhteinen valmistelu takaa kattavan asiantuntemuksen ja yhteistyön hyvinvointialueella

Hyvinvointialueilla yhdistyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen varautumisen osaaminen. Sosiaali- ja terveystoimi sekä pelastustoimi vastaavat jatkossakin oman toimialansa varautumisesta. Toimialakohtainen varautuminen tulee sovittaa yhteen hyvinvointialuekonsernin varautumisen kokonaisuuteen. Hyvinvointialuekonsernin varautumisen lisäksi tulee huomioida sopimusperusteisen varautumisen tärkeys. Varautumisen yhteistyö kuntiin jäävien toimintojen ja palveluiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tulee varmistaa. Varautumista suunnitellaan yhteistyössä, jotta häiriötilanteisiin vastaaminen ja niiden hallinta toteutuvat sujuvasti. Yhteistyön tulee olla laaja-alaista mahdollisimman tehokkaan varautumisen varmistamiseksi. Varautuminen ja valmiussuunnittelu eivät saa jäädä yksittäisten toimijoiden tehtäväksi, vaan ne vaativat yhteistyötä yli toimialarajojen.

Hyvinvointialueilla ja niitä kokoavilla yhteistyöalueilla valmiussuunnittelua ja varautumista tulisi tehdä kolmikantaisessa yhteistyössä, jossa sosiaalihuollon, terveydenhuollon ja pelastustoimen sekä mahdollisuuksien mukaan ympäristöterveyden varautumisen asiantuntijat ovat mukana varautumisen suunnittelussa ja yhteensovittamisessa. Onnistunut suunnittelu edellyttää myös pysyviä yhteistyörakenteita valmiuden ja varautumisen yhteistyölle niin hyvinvointialueella kuin soten osalta yhteistyöalueella viiden valmiuskeskuksen rakenne huomioiden.

Yhteistyörakenteita muodostettaessa on syytä huomioida aluehallintovirastojen lakisääteinen tehtävä alueellisen varautumisen yhteensovittamisessa. Alueellisen yhteisen varautumisen osalta on siksi tarkoituksenmukaista hyödyntää olemassa olevia yhteistyörakenteita, kuten AVI-alueiden valmiustoimikuntia sekä alueellisia

valmiusfoorumeja ja -sihteeristöjä, joihin hyvinvointialue uutena yhteistyöorganisaationa liittyy.

Varautumiseen liittyvät prosessit ja niiden valmistelu on toteutettava niin, että niiden jatkuvuus varmistetaan toimialojen valmiussuunnittelun yhteistyössä siirryttäessä hyvinvointialueille ja yhteistyöalueille. Hyvinvointialueilla tulee olla valmius vastata häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin vuoden 2023 alusta lähtien.

SM ja STM tukevat yhdessä hyvinvointialueiden valmistelua

Yhteinen varautumiseen liittyvä valmistelu varmistetaan myös valtioneuvostossa. Sisäministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö ovat käynnistäneet säännölliset yhteistyötapaamiset ja tukevat hyvinvointialueita ja yhteistyöalueita, jotta hyvinvointialueet saavat päätöksenteolle varautumisen kysymyksissä kansallisen tuen. Jatkossa tällaisia kansallisen tason kysymyksiä ovat esim. sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuvarakenne valmiuskeskuksineen ja pelastustoimen johto- ja tilannekeskukset sekä niiden toimintojen yhteensovittaminen. Hyvinvointialueiden valmiussuunnittelun tukemiseen on kehitetty valmiussuunnitteluportaalia (VALSU-portaali, aiemmin ERVA-selain).

Hyvinvointialueiden varautumisen yhteisellä valmistelulla voidaan merkittävästi parantaa kansallisia valmiuksia, joilla vastaamme kaikkiin yhteiskuntaan kohdistuviin uhkiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen pitkä erinomainen yhteistyö valmiudessa ja varautumisessa jatkuu ja vahvistuu.

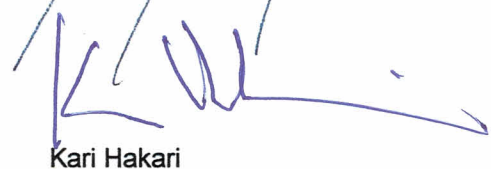
Pelastusylijohtaja, osastopäällikkö

Sisäministeriö

Osastopäällikkö
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kimmo Kohvakka

Kari Hakari

JAKELU Hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä

TIEDOKSI Sisäministeriö

Sisäministeri Krista Mikkonen
Erytisavustaja Jukka Vornanen
Valtiosihteeri Akseli Koskela
Kansliapäällikkö Kirsi Pimiä

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen
Valtiosihteeri Saira Ruth
Erityisavustaja Petra Malin
Peruspalveluministeri Aki Lindén
Valtiosihteeri Eila Mäkipää
Erityisavustaja Laura Lindeberg
Kansliapäällikkö Kirsi Varhila

Ministeriöt

Aluehallintovirastot
Alueen pelastustoimet
Pelastuslaitokset
Suomen Kuntaliitto
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Valvira
STUK
Työterveyslaitos
Fimea

